

متن پرسش

سلام بر شما استاد گرامی: عرض ادب پرسشگری هستم که سوال ۱۸۹۷۷ و ۲۱۵۳۲ را نیز مطرح کرده بودم. این سوال نیز در همان راستا است. حالم به لطف و رحمت خداوند بهتر است. سوالی و مشکلی داشتم و آن این است: از شما مکرر می‌خوانم که می‌گویید «توحید (یا حالا اهل توحید) با کرامت متفاوت است.» با این مطلب درگیرم. توحید را دقیقاً مطرح کردید که یعنی نفی خویش در امور. این را تا حدی می‌فهمم. اما خب نکته اینجاست که شما صحبت از معرفت نفس می‌کنید (بنده شرح ده نکته را تقریباً خواندم) ولی می‌گویید نباید برای آزاد کردن روح باشد و قوت روح! نباید برای رهانیدن خلق باشد بلکه باید برای توحیدی کردن خلق باشد! قوت نفس خوب است یا نه؟ حتماً خوب است وگرنه این همه ادعیه و زیارات برای چه؟ اگر قوت خوب است پس توحید با قوی ساختن نفس چه فرقی دارد؟ امکان دارد کسی خودش نفهمد روح قوی ای دارد یا نه ولی در درجه بالای توحید باشد؟ تشخیص مرتبه توحید چگونه است؟ امام (ره) می‌فرمود ببینید الله ولی شما هست یا نه. این معیار مومن بودن است طبق آیت الکرسی. معیار توحید چیست؟ من اینطور فهمیدم: قوت نفس اگر چه خوب است اما وصل کردن کارها به خدا و قدرت بی‌نهایت در برابر قدرت نفس قابل مقایسه نیست. ممنونم اگر راهنماییم کنید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: معیار توحید، همان حقایقی است که در آیت‌الکرسی مدّ نظر انسان قرار می‌گیرد و همه‌ی ادعیه و زیارات و آیات برای آن است که نفس ناطقه‌ی انسان از نظر به خود و قوای خود که اموری است توهمی بگذرد و به حضور حضرت حق در عالم و در همه‌ی مناسبات عالم نظر نماید تا آن‌جا که وحدت شخصیه‌ی وجود بر او رُخ نماید و بیابد این سخن خواجه ابوالخیر را که گفت: «تو آمد رفته رفته، رفت من آهسته آهسته» مسیر توحیدی یعنی این. موفق باشید